

Onderwerp Verwerking kunstgrasmatten/recycling		
Nummer	2019/60460	Datum college 29 januari 2019
Portefeuillehouder	Snoek, M.	
Programma/beleidsveld	1.1 Onderwijs en sport	
Afdeling	JOS	
Auteur	M. Termond	
Telefoonnummer	023-5113474	
Email	mtermond@haarlem.nl	
Bestemd voor:	Het college stuurt deze raadsinformatiebrief ter kennisname naar de commissie Samenleving. Behoort bij raadsnota over de kredieten voor de vervangingsinvesteringen en uitbreidingsinvesteringen sportvelden (2018/670718), ter bespreking in de raadscommissie Samenleving d.d. 7 februari 2019	
Bijlagen	Brief Alliantie van samenwerkende kunstgrasleveranciers – en aannemers	

Het college wil u informeren over het nieuwe initiatief van de Alliantie van kunstgrasleveranciers en aannemers tot het circulair maken van verwerking van de kunstgrasvelden. Tevens informeren wij u over de laatste update van de vergelijkingsmatrix invulmateriaal.

Initiatief samenwerking kunstgrasbedrijven tot het opstarten van een kunstgrasverwerking

In het raadsstuk over de kredieten voor vervangingsinvesteringen en uitbreidingsinvesteringen sportvelden (2018/670718) is als risico benoemd de stop op de aanlevering van de kunstgrasmatten bij de twee huidige verwerkingsbedrijven Vink (Barneveld) en Tuf recycling (Dongen).

De staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat heeft een onderzoek gestart naar de verwerking van kunstgras(matten) in Nederland. In het onderzoek wordt gekeken naar de knelpunten en mogelijke maatregelen om de continuïteit van de verwerking van kunstgras op de lange termijn te waarborgen. Het college heeft gemeld dat deze ontwikkeling gevolgen kan hebben voor de afvoer van de kunstgrasmatten bij EDO, Olympia en Aurora.

Recentelijk zijn we geïnformeerd over een nieuwe initiatief in oprichting voor de afvoer van de kunstgrasmatten in 2019. Wij verwijzen u naar bijgevoegde brief van de Alliantie van kunstgrasaanbieders en GBN, dochteronderneming van Strukton (bijlage 1).

Dit initiatief van de Alliantie wordt door ons nauwlettend gevolgd. Het initiatief bevindt zich in de opstartfase. De uitwerking van de Alliantie naar de operationele fase vraagt de nodige tijd (o.a. milieuvergunningen, inrichting organisatie/ middelen). Er is geen datum genoemd wanneer de Alliantie operationeel is. De

initiatiefnemers melden dat de verwerkingsfaciliteit de komende maanden haar deuren opent. De Alliantie ziet 2019 als belangrijk testjaar waarin wordt onderzocht hoe zo snel mogelijk een 100% circulaire ketenaanpak van kunstgras kan worden bereikt. Afhankelijk van datum openstelling van de Alliantie bestaat dus nog steeds de kans dat deze 3 topaagrenovaties uitgesteld worden als Haarlem in april/mei niet terecht kan bij de Alliantie.

Een alternatief is de afvoer van de drie kunstgrasmatten naar Re-match¹ in Denemarken. Hoewel dit waarschijnlijk een (duurdere) optie is, geeft het wel een garantie voor tijdige afvoer van de matten naar deze erkende verwerker met circulariteit en recycling hoog in het vaandel. Anticiperend op een langere doorlooptijd voor openstelling van de Alliantie vragen we een offerte aan bij Re-match.

De gemeente Haarlem stelt (nog) geen eisen aan de erkende verwerker wat betreft de wijze van verwerking van de kunstgrasmatten. De gemeente voldoet als “ontdoener” aan de verplichtingen die de Wet Milieubeheer stelt aan eigenaren van kunstgrasvelden. In het bestek of werkschrijvingen naar de hoofdaannemer worden de wettelijke eisen en regels die voortkomen uit de afvalstoffenwetgeving i.c. de Wet Milieubeheer opgenomen. De erkende verwerker staat op de VIHB-lijst (Vervoerders, Inzamelaars, Handelaars en Bemiddelaars) als inzamelaar.

Als de erkende verwerker het afvalproduct accepteert volgens de beschreven procedure (begeleidingsbrieven en erkende verwerker) dan is de gemeente als “ontdoener” vanaf dat moment gevrijwaard van het afval en verdere verplichting.

Gezien de problematiek bij Tuf Recycling en Vink zullen we vooraf vragen stellen aan de aannemers over de beoogde verwerker en wijze van verwerking. Tevens zal het college verzoeken de mogelijkheden te onderzoeken voor het aanbrengen van kantplanken van gerecycled kunstgras rondom de 5 kunstgrasvelden (EDO, Olympia, Haarlem Kennemerland, Rugby HFC en Alliance'22) uit dit raadsvoorstel.

Laatste update vergelijking invulmateriaal kunstgras

Bij het raadsvoorstel over de kredieten voor vervangingsinvesteringen en uitbreidingsinvesteringen sportvelden (2018/670718) zijn een vergelijkingsmatrix (bijlage D) en een memo invulmateriaal (bijlage C) meegezonden. De bronnen die hiervoor gebruikt zijn:

- 1) overzicht Vereniging Sport en Gemeenten (VSG) zoals toegevoegd bij collegebesluit continueren gebruik rubbergranulaat (2017/188790);
- 2) reactie van Vereniging Band en Milieu/ RecyBem² op het RIVM rapport over milieu effecten rubbergranulaat.

¹ Re-Match is een internationale marktleider op het gebied van kunstgras recycling. In de fabriek in Herning Denemarken (bekend van de Zembla uitzending “Kunstgras de afvalberg”) worden jaarlijks 200 kunstgrasvelden volledig gerecycled. Alle componenten worden dusdanig verwerkt dat deze klaar zijn voor volgend leven in de kunstgrasindustrie (bijv. kantplanken of straatmeubilair)

² Vereniging Band en Milieu (RecyBem) is de uitvoeringsorganisatie van het Besluit Beheer Autobanden. Het RecyBEM-systeem is door het ministerie van I&M algemeen verbindend verklaard (AVV). Hierdoor heeft RecyBEM kracht van wet. Zij beheert en controleert het collectieve inzamelings- en verwerkingsstelsel voor de voertuigbanden. Recy Bem heeft alle verantwoordelijkheden en verplichtingen die voortvloeien uit het Besluit Beheer Autobanden overgenomen van de leden (producenten en importeurs van deze banden).

Volgens laatste inzichten van de VSG zijn er enkele onderdelen van de matrix niet meer actueel. Het gaat om:

- 1) In TPE zitten geen PAK's³/weekmakers (waar in de memo en matrix nog wel benoemd staat dat er PAK's weekmakers zitten)
- 2) PAK's zitten van nature niet in kurk. In enkele kurk onderzoeken (chemische samenstelling) zijn in kurk kleine hoeveelheden PAK's waargenomen. Kurk is verkrijgbaar in geëxpandeerd kurk of gekookt kurk. Koken is technisch en hygiënisch goed voor toepassing kunstgras infill (het koken gebeurt ook met wijnkurken) Geëxpandeerd kurk is niet goed voor toepassing kunstgras infill i.v.m. hogere kans op aanwezigheid PAK's.
- 3) Kurk is een natuurproduct met een zeer trage biologische afbraak (verteert slecht). Kurk granulaat verspreiding rondom een kunstgrasveld (in berm) is vanuit zorgplicht **niet** wenselijk (ook al is het een natuurproduct). Dit is bij elk kunstgras infill product het geval.
- 4) In de matrix staat dat kurk een chemische behandeling nodig heeft om in de buitenlucht te kunnen blijven liggen zonder te rotten. Noodzaak tot chemische behandeling is afhankelijk van de kwaliteit, type en de leverancier van het kurk.

Naast continue actualisering van de matrix blijft vergelijkend onderzoek noodzakelijk om de milieubelasting, circulariteit- en duurzaamheidsaspecten te bepalen van de verschillende soort invulmateriaal. De VSG dringt hierop aan bij de staatssecretaris Infrastructuur & Milieu. Zodra hier meer informatie over bekend is zal het college u informeren.

Het college vertrouwt er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris,

de burgemeester,

³ PAK's zijn Polycyclische Aromatische Koolstoffen. PAK's zijn kankerverwekkende stoffen die kunnen ontstaan als je eten laat aanbranden. Maar PAK's kunnen ook in het milieu terecht komen door brand in de natuur of industrie. PAK's ontstaan als organische materiaal verbrandt op hoge temperatuur. Bron: <https://www.voedingscentrum.nl/encyclopedie/paks.aspx>

Utrecht, 15 januari 2019

Geachte heer/mevrouw,

Namens de recentelijk gevormde *Alliantie van samenwerkende kunstgrasleveranciers en -aannemers* informeer ik u over het volgende:

De grote kunstgrasleveranciers en -aannemers in Nederland slaan de handen ineen om de verwerking van *end of life*-kunstgrasvelden circulair te maken. De bedrijven [Antea Sport](#) / [Edel Grass](#), [CSC Sport](#) / [Greenfields](#), [Domo Sports Grass](#) / [SLG](#) en [FieldTurf Tarkett](#) vormen hiertoe samen met [GBN](#), een dochteronderneming van Strukton, een *Alliantie van samenwerkende kunstgrasleveranciers en -aannemers*.

De komende maanden openen GBN en de Alliantie een verwerkingsfaciliteit voor hoogwaardige, transparante en circulaire verwerking van de Nederlandse kunstgrasvelden, waarin tevens de volledige materiaalstroom – van input tot output – volgbaar en traceerbaar is. GBN, een vooraanstaande verwerker van grond, bouw- en afvalstoffen, opent en beheert straks de eerste verwerkingsfaciliteit in zijn soort in Nederland. De overige leden van de Alliantie hebben groot vertrouwen in de samenwerking met GBN, een partij die in Nederland vooroploopt wat betreft circulaire verwerking.

De Alliantie werd geïnitieerd nadat verschillende branchegenoten constateerden dat individuele circulariteitsinitiatieven onvoldoende effect sorteerden en dat grote barrières circulariteit in de sector in de weg staan. Zo is de recycling van kunstgras nog altijd duurder dan zogeheten *virgin*-productie en bestaat er momenteel in Nederland nog geen betaalbare technische oplossing voor circulaire productie en verwerking. Omdat de circulariteitsuitdagingen door afzonderlijke partijen niet te dragen zijn, kan circulaire productie en verwerking alleen door goede samenwerking door de sector worden bereikt.

Binnen de Alliantie worden de noodzakelijke middelen (o.a. financieel, kennis, ervaring en capaciteit) ondersteund door de deelnemende sectorpartijen. De bedrijven koppelen hun ervaringen en zijn samen in staat om circulariteit mogelijk te maken. De Alliantie wordt zo de aanjager van een initiatief waarvan deelname voor de hele sector open is.

De verwerkingsfaciliteit opent de komende maanden haar deuren. De Alliantie ziet 2019 als een belangrijk testjaar, waarin wordt onderzocht hoe zo snel mogelijk een 100% circulaire keten kan worden bereikt. Ook wordt het gesprek aangegaan met belangrijke stakeholders binnen en buiten de branche om te onderzoeken hoe er op korte termijn een werkelijk branche-brede samenwerking kan ontstaan.

Wij zullen u in de komende periode goed blijven informeren over de voortgang van dit initiatief. Indien u tussentijds vragen of opmerkingen heeft, vragen wij u die te mailen naar info@kunstgrasalliantie.nl, dan beantwoorden wij die per ommekeer.

Met vriendelijke groet, namens de Alliantie van samenwerkende kunstgrasleveranciers en -aannemers,

Eric van Roekel
Directeur GBN Groep

